

Witold Zych

**Perspektywy rozwoju
szkolnictwa wyższego
w Polsce w świetle wprowadzanych
zmian systemowych**

Inaugurujemy Rok Akademicki 2017/2018 w szczególnym momencie. W ubiegłym tygodniu obradował w Krakowie Narodowy Kongres Nauki, który przyjął Projekt Ustawy zwanej 2,0 o brzmieniu Prawo w Szkolnictwie wyższym i nauce. Daje to szansę na zakończenie ustawicznego reformowania Szkolnictwa Wyższego, które trwa od 1990 roku. Nie czas na prezentowanie rysu historycznych zmian, ale zauważyć należy, iż w początkowym okresie transformacji głównym celem dokonywanych zmian była powszechność (umasowienie) kształcenia na poziomie wyższym. Pozytywną rolę w tym procesie odegrały uczelnie niepubliczne, których w chwili obecnej mamy ponad 200.

Wg danych GUS, w roku 1990/91 w Polsce studiowało 403.824 studentów, a uczelnię opuściło 56.078 absolwentów. W roku 2014/2015 liczba studentów wynosiła 1.469.386, a liczba absolwentów 395.192. Liczba studentów w szkołach wyższych maleje od 2005/2006, kiedy to studiowały 1.953.832 osoby. W roku akademickim 2015/2016 kształciliśmy 1.405.133 studentów, w tym 1.075.199 studentów w 132 szkołach publicznych i 329.934 studentów w 283 szkołach niepublicznych. Oceniono, iż dotychczasowy system kształcenia doprowadził do tego że znaleźliśmy się „pułapce średniego rozwoju”. Problemy systemowe w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego negatywnie wpływają na jakość badań naukowych oraz p/w poziom kształcenia studentów i doktorantów. Kluczowe problemy nauki i szkolnictwa wyższego o charakterze systemowym przedstawiono w postaci „7 grzechów głównych”

1) Wadliwe zasady dotyczące organizacji i ustroju uczelni.

Problemem systemowym są: rozbudowane regulacje opisujące w sposób drobiazgowy, zasady zarządzania na poziomie uczelni oraz ich jednostek organizacyjnych.

- coraz bardziej widoczny, ograniczony udział w zarządzaniu uczelniami interesariuszy zewnętrznych, co nie sprzyja otwartości uczelni na otoczenie społeczno-gospodarcze

2) Niedopasowanie struktury systemu szkolnictwa wyższego do wyznań społecznych i gospodarczych.

- w polskim systemie brakuje uniwersytetów badawczych, które byłyby w stanie konkurować z najlepszymi uczelniami na świecie w zakresie badań naukowych o przełomowym znaczeniu, a przy tym o najwyższej jakości kształcenia. Stąd tak niskie notowania w liczących się rankingach. Jedynie dwie Polskie uczelnie notowane są w rankingu szanghajskim (UW – w czwartej, a UJ – w piątej setce).

- w polskim systemie istnieje potrzeba wzmocnienia uczelni zawodowych, opartych na wysokiej jakości dydaktyce uprawianej w ramach studiów o profilu praktycznym.

3) Ograniczona autonomia finansowa uczelni.

- Barierę dla sprawnego zarządzania uczelnią jest ograniczona elastyczność w wydatkowaniu środków finansowych. Istnieje kilkadziesiąt strumieni finansowania, z odrębnymi zasadami co do wydatkowania ich. Podział strumieni finansowych uniemożliwia osiągnięcie efektu synergii oraz elastyczną gospodarkę finansową.

4) Niezadowalająca jakość kształcenia na studiach wyższych.

- Biurokratyzacja systemu kształcenia (warunki tworzenia studiów jak i procedury akredytacyjne minima kadrowe), powoduje, że dążenie do spełnienia licznych wymogów formalnych zastępuje dbałość o jakość kształcenia w innowacyjnym podejściu do dydaktyki.

- Niewystarczający poziom dopasowania kształcenia do potrzeb otoczenia gospodarczego.

- Niska jakość kształcenia na studiach niestacjonarnych wynikająca z błędnych założeń (student może studiować taki sam okres co student studiów niestacjonarnych, a osiągnięte efekty w obu formach są zbieżne).

5) Niska skuteczność kształcenia doktorantów.

- Umasowienie studiów doktoranckich,

- Niska skuteczność studiów doktoranckich. Liczba osób kończących studia doktoranckie jest 8 – krotnie mniejsza od liczby osób podejmujących studia. Jest to jeden z najgorszych wyników wśród państw DECD.

- Brak wsparcia finansowego dla doktorantów, który wymusza podejmowania dodatkowej pracy.

- Niski poziom rozwoju akademickiego rynku pracy dla doktorantów w zakresie realizacji projektów i grantów.

- Niski poziom internacjonalizacji studiów doktoranckich,

- Powszechny pogląd o bardzo niskiej jakości prac.

6) System stopnia i tytułów hamujący dążenie naukowców do doskonałości naukowej.

- Problemem systemowym jest rozdrobniona klasyfikacja obszarów wiedzy, dziedzin i dyscyplin. (Aktualnie mamy 8 obszarów, 22 dziedziny i 102 dyscyplin).

- Problemem nauki jest późny wiek uzyskiwania habilitacji (46 lat). Obecnie uprawnienia do nadawania stopnia dr hab. ma prawie 600 jednostek.

- Problemem jest także hermetyczność środowiska profesorskiego, tzw. „recenzje grzecznościowe, zapóźnienia infrastrukturalne w wymiarze informatycznym.

7) Niski poziom znaczenia w nauce światowej wyników badań naukowych prowadzonych w Polsce.

- Publikacje polskich naukowców w 1% najlepszych źródeł indeksowanych międzynarodowych bazach stanowią jedynie 0,7%. Czesi mają o połowę więcej a Węgrzy dwa razy więcej.

- Niski poziom umiędzynarodowienia nauki. W 2016 r. w Polsce zrealizowano tylko 6 grantów ERC. Dla porównania w Hiszpanii – 165, w Holandii – 230.

- Pod względem liczby uczestnictwa Polski we wnioskach składanych do finansowania w programie HORYZONT 2020 na 1 milion mieszkańców Polska zajmuje ostatnie – 28 miejsce.

Przedstawiona diagnoza stanu szkolnictwa wyższego i nauki dała impuls do przeprowadzenia gruntownej reformy. W ramach przygotowań do reformy ustawy o szkolnictwie wyższym i nauki ogłoszono otwarty konkurs na propozycję całości do tej ustawy. Z pośród 15 zespołów, które przygotowały następne koncepcje, komisja ekspertów wybrała 3 zespoły, które otrzymały granty i przygotowały założenia. Finał tych prac został publicznie zaprezentowany 01.03.2017 r., podczas spotkania w Politechnice Warszawskiej wśród ponad 500 zaproszonych gości. Od tej chwili rozpoczął się szeroki front konsultacji środowiskowych. W 9 zorganizowanych konferencjach programowych oraz 8-miu studenckich debat oksfordzkich udział wzięło około 5.000 przedstawicieli wspólnoty akademickiej. Finałem tej nowatorskiej metodologii prac nad przygotowaniem ustawy zwanej „Konstytucja dla nauki” był narodowy Kongres Nauki, który obradował w Krakowie w dniach 19-20 września 2017 r. Proces tworzenia konstytucji, bardzo wysoko oceniła Komisja Europejska. Zanim przedstawię główne kierunki przyjęte w projekcie Konstytucji wyjaśnię wymaga termin „Konstytucja”. Dziś aktem normatywnym o podstawowym znaczeniu jest ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, normująca zasady funkcjonowania uczelni, sprawowania nadzoru nad nimi i finansowania uczelni. Niemniej jednak regulacja zawarta w tej ustawie nie ma charakteru kompleksowego. Oprócz tej ustawy funkcjonują: ustawa o zasadach finansowania nauki, ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym, ustawa o pożyczkach i kredytach studenckich oraz ustawy kreujące instytucje działające na rzecz szkolnictwa wyższego i nauki, (NCN, NCBiR, NAWA, PAN). Ta „Konstytucja” zaś kompleksowo określi zasady funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki scalając unormowania z zakresu wynikającego z czterech pierwszych ustaw. Konstytucja dla Nauki zawiera 457 art., liczy 175 stron. Przewiduje nadto funkcjonowanie wyspecjalizowanych instytucji zapewniających sprawność systemu szkolnictwa wyższego (PKA, Rada Doskonałości Naukowej, Komicja Edukacji Nauki)

Główne zmiany proponowane w projekcie konstytucji.

- Podział uczelni na akademickie i zawodowe. Podstawą zakwalifikowania uczelni do uczelni akademickiej będzie posiadzenie co najmniej jednej kategorii naukowej A+, A albo B+ i prowadzenie studiów I i II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Uczelnia ta będzie mogła prowadzić kształcenie doktorantów. Uczelnia zawodowa będzie prowadzić studia I i II stopnia oraz jednolite studia o profilu praktycznym.

- Uprawnienia do prowadzenia studiów i nadawania stopni naukowych będą przypisane uczelniom, a nie jednostkom organizacyjnym. Ewaluacja jakości działalności naukowej będzie prowadzona w przekroju dyscyplin. Klasyfikacja dziedzin i dyscyplin naukowych oparta będzie na modelu OECD. Kształcenie będzie więc prowadzone w dziedzinach i dyscyplinach naukowych.

- Możliwość używania w nazwie uczelni „uniwersytet” będzie zastrzeżony dla nazwy uczelni akademickiej posiadającej uprawnienia do nadania stopnia doktora w co najmniej 3 dziedzinach i w co najmniej 6 dyscyplinach. „Politechnika” – dla uczelni akademickiej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dziedzinie nauk inżynierskich i technicznych w co najmniej 2 dyscyplinach. Nazwy „akademia” będą mogły używać tylko uczelnie akademickie.

- W ramach autonomii uczelni nastąpi przesunięcie akcentu zarządzania – z podstawowych jednostek organizacyjnych na poziom całej uczelni. Uprawnienia do prowadzenia studiów, nadawanie stopni naukowych zostaną przeniesione na poziom uczelni.

- Organami uczelni publicznej będą: rada uczelni, rektor i senat, natomiast w uczelni niepublicznej – rektor i senat. Uczelnia może określić w statucie także inne organy. Do zadań rady uczelni ma należeć: opiniowanie projektu statutu oraz uchwalanie strategii uczelni, sprawowania nadzoru nad gospodarką finansową uczelni i nad zarządzaniem uczelnią, wskazywanie kandydatów na rektora. Rektor w uczelni publicznej będzie wybierany bezwzględną większością głosów przez kolegium elektorów spośród kandydatów wskazanych przez radę uczelni, posiadających co najmniej stopień doktora. W uczelni niepublicznej rektora będzie powoływał założyciel lub wybierał senat. Kadencja rektora trwać ma 4 lata. Wprowadzona zostanie dwukadencyjność. Wprowadza się domniemanie kompetencji rektora, co oznacza, że będzie on podejmował decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut. Senat uczelni ma być reprezentantem wspólnoty uczelni, zdefiniowanej jako studenci doktoranci, nauczyciele akademicy i inni pracownicy uczelni. Nie mniej niż 50% składu senatu uczelni publicznej będą stanowić przedstawiciele profesorów i profesorów uczelni, a w przypadku publicznej uczelni zawodowej przedstawiciele nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora. Studenci i dokto-

ranci wybierają ze swojego grona nie mniej niż 20% składu senatu. Przewodniczącym będzie rektor. Do zadań senatu należeć będzie w szczególności: uchwalanie statutu oraz regulamin studiów, opiniowanie projektu strategii uczelni, powoływanie i odwoływanie członków rady uczelni, ocena funkcjonowania uczelni i realizacji strategii, nadawanie stopni naukowych i tytułu doktora honoris causa, określenie programów studiów, określanie sposobu i trybu potwierdzania efektów uczenia się, wskazywanie kandydatów do instytucji przedstawicielskich.

- Pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej udzielał będzie minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego i nauki w formie decyzji administracyjnej. Minister będzie wydawał decyzję o wpisie do ewidencji uczelni niepublicznych, która będzie wydawana wraz z decyzją o powołaniu na utworzenie kierunku studiów. Wielkość środków finansowych, które założyciel będzie zobowiązany przekazać uczelni na jej funkcjonowanie, będzie wynosić nie mniej niż 3.000.000 zł. Okres ważności pierwszego wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji wynosić będzie 6 lat.

- Prowadzenie studiów. Uprawnienia do prowadzenia studiów będzie posiadała uczelnia, a organem właściwym do określenia programów studiów będzie senat uczelni. To rozwiązanie wyeliminuje sytuację, w której ten sam kierunek prowadzony był w kilku jednostkach organizacyjnych uczelni. Prawo do samodzielnego tworzenia kierunków studiów i decydowanie o prowadzeniu studiów poza siedzibą otrzyma uczelnia, która uzyskała pozytywną ocenę kompleksową lub, gdy kierunek jest tworzony w ramach dyscypliny, w której uczelnia posiada kategorię naukową A+ albo A. Natomiast uczelnie posiadające niższą kategorię będą musiały uzyskać pozwolenie ministra na utworzenie kierunku studiów, studiów wspólnych albo na prowadzenie studiów poza siedzibą. Uczelnie akademickie posiadające kategorię naukową B+ będą mogły uzyskać pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym lub ogólnoakademickim. Uczelnie akademickie z kategorią naukową niższą niż B+ mogą uzyskać wyłącznie pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym.

- Zostanie zlikwidowana zasada minimum kadrowego, zajęcia na studiach będą prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni oraz przez inne osoby posiadające doświadczenie w zakresie programu studiów oraz że w ramach programu studiów o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć, a o profilu ogólnoakademickim co najmniej 75% godzin zajęć prowadzona jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

- Studia niestacjonarne mają trwać dłużej niż studia stacjonarne, odpowiednio o 1 semestr w przypadku pierwszego oraz drugiego stopnia i 2 semestry w przypadku jednolitych studiów magisterskich. W przypadku studiów o profilu praktycznym, praktyki zawodowe

będą trwały co najmniej 6 miesięcy na studiach I stopnia i jednolitych studiach magisterskich oraz 3 miesiące na studiach II stopnia.

- Przyjęcia na studia odbywać się będą poprzez rekrutację albo poprzez potwierdzenie efektów kształcenia. Uczelnia sama decyduje w jakiej formule określi warunki, tryb oraz terminy rekrutacji (uchwała senatu, zarządzenie rektora). Podstawą przyjęć na studia I stopnia i jednolite studia magisterskie będą wyniki egzaminu maturalnego, jednakże uczelnia może przeprowadzić egzaminy wstępne także z przedmiotów maturalnych. Wyniki egzaminu następnego będą mogły stanowić maksymalnie 50% łącznego wyniku możliwego do uzyskania przez kandydatów. Uczelnia będzie mogła przyjmować na studia bez określania konkretnego kierunku, który będzie musiał być wskazany nie później niż po pierwszym roku studiów. Postępowanie rekrutacyjne będzie postępowaniem administracyjnym w rozumieniu K.P.A.

- Prawa i obowiązki studentów. Studia stacjonarne w uczelni publicznej są bezpłatne. Studentowi przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej. W przypadku zaistnienia w uczelni sporu zbiorowego dotyczącego istotnych spraw studentów, może w niej zostać przeprowadzony strajk. Wśród mocnych gwarancji praw studenta należy wymienić obowiązek uczelni ustalenia opłat przed rozpoczęciem rekrutacji. Uczelnia nie może zwiększyć tych opłat ani wprowadzić nowych do czasu ukończenia studiów. Informację o rodzaju i wysokościach opłat uczelnia zamieszcza na swojej stronie internetowej. W zakresie pomocy materialnej dla studentów przewiduje się stypendia: socjalne, dla osób niepełnosprawnych, rektora oraz zapomogi. Dodatkowo mogą to być, możliwość zakwaterowania w domu studenckim oraz wyżywienie w stołówce studenckiej.

- Pracownicy uczelni. Nauczycieli akademickich zatrudnia się w następujących grupach pracowników: dydaktycznych, badawczych, badawczo – dydaktycznych na następujących stanowiskach: profesor, profesor uczelni, adiunkt, asystent. Na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona osoba posiadająca stopień doktora i wyłącznie osiągnięcia dydaktyczne. Stanowisko to zastąpi stanowisko profesora nadzwyczajnego i wizytującego występujące dotychczas. Pozostawia się możliwość podjęcia lub kontynuowania zatrudnienia w ramach stosunku pracy tylko u jednego dodatkowego pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukowo–dydaktyczną za zgodą rektora nauczyciel akademicki prowadzący działalność gospodarczą informuje o tym rektora uczelni, która jest jego podstawowym miejscem pracy. Nauczyciela akademickiego będzie obowiązywał system zadaniowego czasu pracy. Nauczyciel akademicki podlegać będzie ocenie okresowej. Ocena może być pozytywna albo negatywna. Ocena będzie dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rek-

tora. Uczelnia umożliwi studentom i doktorantom dokonanie co najmniej raz w roku akademickim oceny nauczyciela w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem.

- Stopnie i tytuł w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, Uprawnienia do nadawania stopnia doktora będzie posiadać uczelnia – w tej dyscyplinie w której posiada kategorię A+, A lub B+. Uprawnienia te wynikać będą z mocy ustawy na podstawie posiadanej kategorii naukowej. Uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego posiadać będzie uczelnia posiadająca kategorię naukową A+ lub A. Stopień doktora i doktora habilitowanego nadaje senat lub wskazana w statucie Komisja senacka. Tytuł profesora nadaje Prezydent R.P. W miejsce studiów doktoranckich wprowadza się tzw. – Szkoły doktorskie. Szkoła doktorska będzie mogła być utworzona docelowo dla co najmniej dwóch dyscyplin naukowych (wg systematyki EOCD), w których uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Każdy doktorant otrzyma stypendium w wys. minimum 110% minimalnego wynagrodzenia, natomiast w przypadku pozytywnego wyniku oceny środowiskowej minimalna wysokość stypendium będzie wynosić 170% minimalnego wynagrodzenia. Łączny okres wypłacania stypendium nie może przekroczyć 4 lat. Kształcenie trwać będzie od 6 do 8 semestrów, i oparte będzie o program kształcenia i indywidualny plan badawczy. Plan zawierać będzie harmonogram przygotowania pracy doktorskiej, włącznie z terminem przygotowania rozprawy doktorskiej. Wprowadza się ocenę śródkresową, którą dokonywać ma 3 osobowa komisja z udziałem co najmniej jednego recenzenta spoza podmiotu doktoryzującego. Negatywna ocena skutkować będzie skreśleniem z listy doktorantów. Kształcenie będzie się kończyło złożeniem rozprawy doktorskiej. Nowa ustawa daje możliwość uzyskania stopnia doktora w trybie eksternistycznym. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która łącznie spełnia następujące wymagania:

- posiada stopień doktora,
- posiada osiągnięcia naukowe (monografia, cykl artykułów naukowych, osiągnięcia projektowe),
- wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż w jednej uczelni, w szczególności w zagranicznej.

Wniosek składa się do podmiotu habilitującego za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej. Rada wyznacza spoza podmiotu 4 członków Komisji o uznanej renomie. Wyznacza także 2 recenzentów anonimowych, którzy nie wchodzi w skład komisji. Rada powołuje komisję habilitacyjną w składzie 7 osób: 4 wskazane przez RDN, 2 członków zatrudnionych w podmiocie habilitacyjnym oraz 1 recenzenta spoza podmiotu habilitacyjnego. Stopień doktora habilitacyjnego nie może być przyznawany, jeżeli co najmniej dwie recenzje są negatyw-

ne. Komisja habilitacyjna może przeprowadzić kolokwium habilitacyjne. Decyzję o nadaniu stopnia doktora habilitowanego podejmuje podmiot habilitacyjny w terminie miesiąca od dnia przekazania wniosku przez R.D.N. Tytuł profesora może być nadany osobie, która posiada stopień naukowy doktora habilitowanego oraz spełnia łącznie następujące wymagania:

- prowadziła badania naukowe lub prace rozwojowe, których efektem były wybitne osiągnięcia naukowe,

- kierowała zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowe w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych,

- prowadziła badania naukowe w zagranicznych instytucjach naukowych trwające co najmniej 3 miesiące. !!!

Postępowanie o nadanie tytułu profesora wszczynają się na wniosek osoby skierowanej bezpośrednio do R.D.N. występuje z wnioskiem o nadanie tytułu profesora do Prezydenta R.P.

- Rada Doskonałości Naukowej powstanie w miejsce zlikwidowanej C.C ds. stopni i tytułów naukowych. Będzie centralnym organem administracji rządowej, w skład którego wejdzie po trzech przedstawicieli każdej dyscypliny. Do zadań RDN należeć będzie: podejmowanie czynności w sprawie nadania stopnia dra habilitowanego, rozpatrywanie odwołań od decyzji w sprawie nadania stopnia doktora lub dra habilitowanego, ocena decyzji w sprawie nabycia uprawnień równoważnych, podejmowanie czynności w sprawie nadania tytułu profesora, wydanie opinii w sprawach przedstawianych przez ministra.

- Ewaluacja jakości kształcenia. Jakość kształcenia podlega ewaluacji przeprowadzanej przez PKA. Ewaluacji dokonuje się w formie oceny programowej lub oceny kompleksowej. Ocena programowa będzie polegać na cyklicznej ocenie jakości kształcenia na kierunkach studiów przy uwzględnieniu programów i standardów kształcenia, kwalifikacji nauczycieli akademickich, infrastruktury wykorzystywanej do realizacji efektów kształcenia, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umiędzynarodowieniem oraz wsparciu studentów w procesie uczenia się. Ocena ta będzie dokonywana na wniosek uczelni posiadającej wyłącznie pozytywne oceny programowe i kończyć się będzie wydaniem oceny pozytywnej lub odmową wydania oceny pozytywnej. Komisja będzie mogła przyznawać certyfikaty lub nagrody finansowe na zasadach określanych w statucie. Do zadań PKA należeć będzie także wyrażanie opinii w sprawie:

- utworzenia uczelni niepublicznej,

- wydania pozwolenia na utworzenie kierunku studiów w uczelni.

Wprowadza się ewaluację szkół doktorskich, której celem jest zapewnienie niezależnej wewnętrznej oceny jakości kształcenia doktorantów. Ewaluacja szkół doktorskich będzie prowadzona przez Komisję Ewaluacji Nauki co 6 lat z udziałem co najmniej jednego eksperta zatrudnionego w zagranicznej uczelni.

- Ewaluacja jakości działalności naukowej będzie uwzględniać następujące kryteria:
- poziom naukowy prowadzonych badań naukowych,
  - efekty działalności naukowej
  - wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Ewaluacją objęta zostaną osiągnięcia o szczególnym znaczeniu. Ewaluacja będzie prowadzona w ramach poszczególnych dyscyplin nauki. Oznacza to, że podmiot otrzyma odrębne kategorie naukowe w ramach poszczególnych dyscyplin. Ewaluacja będzie przeprowadzona tylko w tych przedmiotach, które zatrudnią będą wg stanu na dzień 1 stycznia roku, w którym przeprowadza się ewaluację, co najmniej 12 pracowników na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie. Szczegółowe kryteria ewaluacji określi K.E.N., podejmować będzie uchwałę w sprawie proponowanych kategorii naukowych. Minister na podstawie tej uchwały przyzna zewaluowanemu podmiotowi na okres czterech lat kategorie naukową AT, A, B+, B, C w poszczególnych dyscyplinach.

W skład K.E.N. wejdzie 35 osób, w tym:

1. po czterech przedstawicieli poszczególnych dziedzin;
2. siedem osób z doświadczeniem w zakresie polityki naukowej.

W zakresie finansowania szkolnictwa wyższego i nauki dokona się połączenia obecnej dotacji podmiotowej z dotacją na utrzymanie potencjału badawczego.

Rozwiązanie to wzmocni pozycję rektorów, gdyż to oni rozdysponują przyznane dotacje pomiędzy jednostki uczelni, a tym samym kreować będą odpowiednią strategię działania. Wszystkie dotacje będą przydzielane na podstawie przyjętych w rozporządzeniu algorytmu.